

Základní škola a Mateřská škola, Pec pod Sněžkou, okres Trutnov
542 21 Pec pod Sněžkou 144 IČO:
709 83 976

***ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM PŘEDŠKOLNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ***

zpracovaný podle RVP PV

**OBJEVUJEME NÁŠ SVĚT
S VÍLOU ZVÍDALKOU**

**PLÁN VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PRÁCE
PLATNÝ OD 1. 9. 2021**

Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání byl vytvořen na základě naší reakce na změny ve společnosti, které v zásadě v předškolním vzdělávání odmítají jednotnou mateřskou školu a kolektivní výchovu. ŠVP PV dává tak možnosti k plné profesní individualitě a svobodě každého pedagoga ve výchovně vzdělávacím procesu a působením na každé dítě s reakcí na jeho možnosti a individuální potřeby a zvláštnosti. Dětem tak umožňuje plnou svobodu projevu.

Název ŠVP PV: *Objevujeme náš svět s vílou Zvídalkou*

Č. j. MŠ

Podpisy pedagogických pracovníků:

Zpracovala: Romana Vinšová

Schválen na pedagogické radě: 30.8.2024

Ředitelka školy: Mgr. Gabriela Grundová

Rodičům předložen dne: 5.9.2024

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Obsah

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	1
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE.....	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	4
2.1 Budova školy.....	4
2.2 Spolupráce mateřské školy.....	4
3. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	6
ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ.....	9
4. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	13
4.1 Věcné vybavení školy.....	13
4.2 Životospráva:.....	14
4.3 Psychosociální podmínky:.....	14
4.4 Organizace výchovy a vzdělávání.....	16
4.5 Personální zajištění.....	18
4.6 Spolupráce se zákonnými zástupci.....	18
4.7 Charakteristika třídy.....	19
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH – CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÝCH BLOKŮ A TÉMAT.....	19
1) VÍLA ZVÍDALKA A JEJÍ PŘÁTELE.....	20
5.1.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická.....	21
5.1.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická.....	21
5.1.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální.....	22
5.1.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní.....	22
5.1.5 Dítě a svět – oblast environmentální.....	22
2) VÍLA ZVÍDALKA OBJEVUJE ZVÍŘÁTKA A ROSTLINY.....	23
5.2.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická.....	23
5.2.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická.....	24
5.2.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální.....	24
5.2.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní.....	25

5.2.5 Dítě a svět – oblast environmentální.....	25
3) VÍLA ZVÍDALKA POZNÁVÁ SVĚT KOLEM NÁS.....	26
5.3.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická.....	26
5.3.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická.....	27
5.3.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální.....	27
5.3.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní.....	28
5.3.5 Dítě a svět – oblast environmentální.....	28
4) VÍLA ZVÍDALKA PUTUJE PŘÍRODOU A PLANETOU ZEMÍ.....	29
5.4.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická.....	29
5.4.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická.....	30
5.4.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální.....	30
5.4.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní.....	31
5.4.5 Dítě a svět – oblast environmentální.....	31
5) OSLAVY A SVÁTKY S VÍLOU ZVÍDALKOU.....	32
5.5.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická.....	33
5.5.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická.....	33
5.5.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální.....	34
5.5.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní.....	34
5.5.5 Dítě a svět – oblast environmentální.....	34
6) VÍLA ZVÍDALKA VYPRÁVÍ POHÁDKY.....	35
5.6.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická.....	36
5.6.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická.....	36
5.6.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální.....	37
5.6.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní.....	37
5.6.5 Dítě a svět – oblast environmentální.....	37
6. DOPLŇUJÍCÍ PROGRAMY, PROJEKTY A DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY.....	43
7. EVALUACE.....	43
7.1 Oblast výchovy a vzdělávání:.....	44
7.3 Oblast individuálního vývoje každého dítěte, naplňování individuálních potřeb dítěte:.....	45
7.4 Oblast evaluace jednotlivých integrovaných bloků.....	45
7.5 Oblast evaluace tématického celku.....	45
7.6 Oblast spolupráce s rodiči.....	46

7.7 Oblast spolupráce se ZŠ zřizovatelem.....	46
7.8 Oblast osobnostního rozvoje pedagogů.....	46
7.9 Oblast personální.....	47
7.10 Oblast materiálního vybavení školy.....	48
8. Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	49

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

1.1. Základní údaje

Oficiální název:	Základní škola a Mateřská škola, Pec pod Sněžkou 144, 542 21, okres Trutnov
Právní forma:	příspěvková organizace
Telefonní číslo:	499 629 231
IČO:	709 83 976
Ředitelka školy:	Mgr. Gabriela Grundová
Zřizovatel:	Město Pec pod Sněžkou
Učitelky:	Romana Vinšová Bc. Petra Mikulková
Kapacita:	28 dětí
Počet tříd:	1
Provoz MŠ:	7 ⁰⁰ – 16 ⁰⁰

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Budova školy

Mateřská škola v Peci pod Sněžkou sídlí v nové budově. V letech 2006 – 2007 prošla stará budova základní školy celkovou rekonstrukcí. Ke škole byla postavena druhá část školy, kde je umístěna mateřská škola a školní kuchyň s jídelnou. Od srpna roku 2007 byla nová budova MŠ zprovozněna a slavnostně zahájen její provoz. Budova ZŠ a MŠ je propojena chodbou, čímž je zabezpečen bezproblémový přístup a přechody do jednotlivých částí budov. Rodiče dětí a zaměstnanci školy jsou tak proto v bezprostředním vzájemném kontaktu.

Budova je jednopatrová a rozdělena na levou část, kde je ZŠ, školní družina a tělocvična, v pravé části je umístěna v přízemí mateřská škola, v prvním patře školní jídelna a kuchyň. Mateřská škola se dělí na šatnu pro děti, hernu, třídu, která je spojena s ložnicí, umývárnu s toaletami a přípravnu s výtahem pro výdej jídla pro děti z mateřské školy. V červnu 2021 zahájeny stavební práce na přístavbě MŠ (ložnice, polytechnická místnost). V srpnu 2022 dokončena přístavba včetně nového vybavení celé MŠ (podlahy, nábytek, osvětlení).

K dispozici máme tělocvičnu, která slouží jak základní, tak i mateřské škole. Je vybavena náčiním a nářadím, které využíváme při ranních cvičeních, pohybových aktivitách dětí, pořádání soutěží v rámci školy, divadelních představeních apod. Vybavení tělocvičny je dle potřeby a na základě finančních podmínek postupně doplňováno.

Mateřská škola je vybavena funkčním nábytkem s oblými hranami, v roce 2019 byla zakoupena nová lehátka z lehkého materiálu, vhodná ke snadné manipulaci v prostorách MŠ. Děti mají k dispozici velké množství hraček, didaktických pomůcek, které jsou přizpůsobeny věkovým skupinám dětí navštěvující naší školu. Uspořádání třídy dává dětem možnost rozvíjet hru v několika hracích koutcích. Jsou uspořádány tak, aby bylo akceptováno určité soukromí dětí. Svými výtvarnými pracemi se děti podílí na výzdobě školy, třídy, chodeb a šatny v budově. Nedílnou součástí školy je oplocená školní zahrada-hřiště, které využíváme společně se školní družinou. Hřiště prošlo rekonstrukcí na jaře 2020, výsledný projekt je přírodní zahrada pro děti. Tento projekt byl financovaný z dotací EU. Hřiště je vybaveno prolézačkami, houpačkami, domečkem, a je bezpečné vzhledem k věkovému složení dětí v MŠ. Povrch hřiště je travnatý. Škola se nachází v překrásném, malebném údolí Krkonoš. Tato skutečnost nám nabízí mnoho možností sportovního a pohybového vyžití našich dětí, poznávání kouzelné přírody, její zákonitosti, seznamování se s ochrannou přírodou jako takové, péče o ní, se zvířátky, ptactvem, zelení a rostlinami, které jsou typické pro svůj růst pouze v horské oblasti a lokalitě. Děti vedeme k tomu, aby se do určité míry sžily s touto přírodou a naučily se chápat její zákonitosti.

2.2 Spolupráce mateřské školy

SPOLUPRÁCE S RODIČI:

- Naší snahou je o navázání velmi dobrých přátelských vztahů s rodiči, o vytváření partnerských vztahů nejen s nimi, ale i s ostatními rodinnými příslušníky

- Rodičům umožňujeme po domluvě vstup do třídy, účast na činnostech ve třídě tak, aby jejich přítomnost nenarušovala výchovně vzdělávací práci s dětmi během dne, sledovat své dítě při těchto činnostech, ale i sledovat chování dítěte v kolektivu dětí. Tímto pak chceme, dosáhnou lepší adaptabilitu dítěte v novém prostředí při vstupu do MŠ
- Vítáme jejich nápady a tipy na výlety, pomoc rodičů při jejich organizaci, pomoc s dětmi při těchto akcích. Tímto rodiče získávají určitý náhled o práci učitelek, o přístupu k dětem a také o faktu, že tato práce je opravdu náročná a nelehká
- Spolupracujeme s rodiči i v oblasti informovanosti o jejich dětech, o jejich problémech výchovných i vzdělávacích, nabízíme pomoc při zprostředkování vyšetření v PPP, dále logopedickou péči. Rodiče mají možnost si vypůjčit odbornou literaturu

SPOLUPRÁCE SE ZÁKLADNÍ ŠKOLOU:

Vzhledem k tomu, že MŠ a ZŠ jsou v jedné budově, umožňuje nám tato skutečnost velmi dobrou každodenní spolupráci.

- Společné akce – plavecký výcvik
Cíl: odbourání zábran a strachu z vodního prostředí formou her zvládnutí základních plaveckých dovedností- dýchání, potápění, orientace, skok do vody, splývání
Postupné cíle: získat děti pro pohybovou aktivitu ve vodě získat jistotu v bezpečném, volném pohybu na mělčině, spojené s úzkým kontaktem s vodou, zvládnutí základních plaveckých dovedností, zvládnutí základních prvků, umožňujících návaznost v další fázi výuky plavání
V této kategorii je hlavním motivem hra a slovní doprovod.
- kulturní akce – divadelní představení, kulturní pásma pro seniory a klub důchodců, pásmo k vítání občánků, dětský den, Mikuláš a další tradiční oslavy, některé společné výlety
- Pravidelná informovanost o dětech, které navštěvují první třídu (jejich úspěchy, ale i problémy v kázi či výuce), o budoucích prvňáčcích, které jdou k zápisu do ZŠ v Peci pod Sněžkou
- Spolupráce při zápisu dětí do 1. třídy – informovanost rodičů o zápisu, zodpovězení základních dotazů
- Spolupráce na dalších připravovaných společných akcích školy dle možností
- Náhled předškoláků do výuky ZŠ

SPOLUPRÁCE S MĚSTSKÝM ÚŘADEM V PECI POD SNĚŽKOU

- Pozvání zástupců města k různým akcím – zahájení školního roku, vánoční besídka

SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI SUBJEKTY

- Policie ČR Velká Úpa
- Horská služba

- KRNAP – Vrchlabí
- Divadlo Uffo Trutnov
- Hasiči Velká Úpa
- Loutkové divadlo Kozlík
- Dům pod Jasanem
- Horská služba Pec pod Sněžkou

3. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

MOTTO: „CÍLEM VZDĚLÁNÍ A MOUDROSTI JE, ABY ČLOVĚK VIDĚL PŘED SEBOU JASNOU CESTU ŽIVOTA, PO NÍ OPATRNĚ VYKRAČOVAL, PAMATOVAL NA MINULOST, ZNAL PŘÍTOMNOST A PŘEDVÍDAL BUDOUCNOST.“

Jan Amos Komenský

V úvodu našeho ŠVP a jako motto našeho školního vzdělávacího programu jsem použila známý citát otce českého vzdělávání, jednoho z největších českých myslitelů, filosofů a spisovatelů, uznávaného pedagoga Jana Ámose Komenského. S tímto citátem se plně ztotožňujeme, protože děti v tomto věku jsou velmi vnímavé, zvědavé a učenlivé, ale i velmi lehce zranitelné. Je otevřené přijímat nové poznatky, vědomosti, učit se novým věcem a poznání. V mateřské škole děti nabývají prvních znalostí a zkušeností na jejich cestě za vzděláním.

ŠVP je dokument, se kterým pracují učitelky každý den, reagující na potřeby naší společnosti, místní podmínky, na tradice, události a zvyky v obci, prostředí školy, ve kterém se nacházíme, a především na věkové a individuální potřeby každého dítěte.

Filosofie naší školy:

Základní filosofií naší školy je vytvořit dětem přátelské, vstřícné, podnětné prostředí s laskavým přístupem učitelek i ostatních zaměstnanců školy. Naší snahou je podporovat u dětí přirozený rozvoj a pojmout dítě jako jedinečnou a neopakovatelnou osobnost.

Vize školy:

- Dobrá spolupráce s rodiči a rozšíření spolupráce s ostatními institucemi, jejichž spoluprací dosáhneme zlepšení a obohacení výchovně vzdělávací práce a výsledků u dětí formou nejrůznějších různorodých aktivit, nabídek činností, výletů
- Vytvářet u dětí základy pro rozvoj fyzické, psychické a sociální samostatnosti, základy pro zdravé sebevědomí, sebejistotu, aby dokázalo být samo sebou, ale zároveň se umělo přizpůsobit životu ve skupině, v sociální komunitě lidí.
- Naučit děti k souznění společně s přírodou, porozumění mezi sebou navzájem a to v přirozeném prostředí v přírodě a ve skupině vrstevníků, kde jsme si všichni rovnocennými partnery.

Dlouhodobé cíle školy:

- Vytvořit školku plnou pohody, klidu, vzájemného porozumění, úcty jeden k druhému
- Vést děti k poznávání života v přírodě na základě prožitkového, projektového učení, cíleně zaměřeného
- Vést děti k zdravému životnímu stylu
- Rozvíjet děti všestranně po pohybové stránce, nabízet jim nejrůznější typy pohybových aktivit, věnovat se tělesnému cvičení, vycházkám do přírody
- umožňovat dětem bez rozdílu přirozeně rozvíjet svou osobnost, její individualitu s celkovým citovým postojem k ostatním lidem, ke svým vrstevníkům, ke světu, k člověku a jeho práci, k přírodě, ke svému zdraví, k rodině, k tradicím, k naší společnosti a k celé naší planetě Zemi.

Co nabízí náš program:

Filosofie, vize a dlouhodobé cíle naší školy se odvíjí od možností, které škola nabízí, od lokality, kde se nachází. Držíme se pravidel RVP PV. Při výběru činností vyvíjíme úsilí, aby se v nich prolínalo všech 5 oblastí z RVP PV a rozvíjeli jsme všechny kompetence, dovednosti a schopnosti dětí.

Respektujeme 3 základní rámcové cíle, které vytyčuje ŠVP PV.

Jsou to:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Zároveň směřujeme k vytváření základních klíčových kompetencí:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- činnostní a občanské

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy, na které stačí
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů
- rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady
- domlouvá se gesty i slovy
- v běžné situaci komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možnost jim učit

Kompetence sociální a personální:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje
- napodobuje modely pro sociální chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je nutné řešit dohodou

Kompetence činnostní a občanské:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním se na něm podílí, a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

Vzdělávací nabídka je založena na metodách přímých zážitků, využívá přirozené dětské zvědavosti, potřeby objevovat, zkoumat, vytvářet, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnosti dětí.

Probouzí u dětí zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i ukázat, co všechno umí a dovede, čemu se naučilo, co zvládne. Nedává však dětem přímý návod k tomu, jak daný úkol či situaci řešit, ale naopak je vybízí k tomu, aby hledaly novou, svou, samostatnou cestu s uplatněním svých tvořivých nápadů, svého myšlení, fantazie, představy.

Umožňuje každému dítěti naplňovat a rozvíjet svou osobnost, uplatňovat své zájmy, prožitky, dovednosti a vědomosti.

Hlavní zásady, principy, metody a formy práce:

- respektování věkových a individuálních zvláštností každého dítěte
- rovnocenný přístup všech dětí ke všem činnostem
- svobodná volba činností, nenásilnou formou k ní dítě směřovat a nasměřovat
- vyváženost, poslušnost, vzájemná propojenost všech činností, rovnováha mezi činnostmi řízenými a volnými
- respektování potřeb dětí
- respektování potřeb toho druhého, ostatních vrstevníků
- maximální zajištění bezpečnosti dětí jak v prostorách školy, tak i při pobytu venku, výletech a dalších aktivitách pořádaných školou
- dbáme na dodržování pravidel třídy
- zajišťujeme dostatek prostoru pro hru, relaxaci a odpočinkových činností
- vzdělávání dětí přizpůsobujeme fyziologickým, kognitivním, sociálním, emocionálním a vývojovým potřebám
- pro dosažení našich cílů využíváme prožitkového a kooperativního učení
- ve své práci se snažíme uplatnit situační učení založené na situacích, životním běhu a životu jako takovém
- dále využíváme dramatizace, umět se vcítit a vžít do hrané role, na jejímž základě si děti z emotivního prožitku a zážitku odnášejí do života nové zkušenosti
- dítě má individuální volbu činnosti, do práce ho nenutíme. Snažíme se ho vhodnou motivací a vzbuzením zájmu směřovat k aktivní účasti

Ochrana dětí před sociálně patologickými jevy, před diskriminací, nepřátelstvím, násilím, šikanou

- nikdo nesmí být upřednostňován, diskriminován, zvýhodňován či znevýhodňován

- jakékoliv projevy násilí, zneužívání či šikany jsou nepřístupné
- nikdo nebude zesměšňován, ponížován, podceňován, nikdo se nebude vyvyšovat a povyšovat nad ostatní

k ŠVP „OBJEVUJEME NÁŠ SVĚT S VÍLOU ZVÍDALKOU“

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

1. ÚVOD

Věk předškolního dítěte, které navštěvuje mateřskou školu, je věkem, kdy se mohou již začít objevovat určité sociálně patologické jevy. A proto je velmi důležité zahájit primární prevenci již v této době, kdy dítě navštěvuje předškolní zařízení. Přijatelnou a přiměřenou formou přiměřené věku a dětskému chápání je třeba dětem poskytnout potřebné informace. Preventivní program primární prevence, program proti vyskytování patologických jevů, je záležitostí nás všech, kteří se podílejí na výchově a vzdělání dětí, především pedagogů, sociologů, psychologů, speciálních pedagogů, terapeutů a dalších lidí, ale nejenom jich, ale i celé společnosti a především **rodičů**.

2. VYTYČENÍ SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Prevence sociálně patologických jevů dětí v jejich přítomnosti v mateřské škole představuje tyto činnosti v následujících oblastech prevence:

- šikanování, vandalismus, slovní výhrůžky a urážky a další podobné formy násilného chování
- virtuální drogy – sledování televizních pořadů nevhodných pro děti a jejich rozumové chápání, nepřiměřená doba hry na počítači, sledování videa či DVD
- rasismus, netolerance jiných národnostních menšin
- drogová prevence
- rozpoznání a zahájení prevence v případě domácího násilí, zneužívání dítěte, týrání psychické či fyzické, alkoholismu, kouření
- poruchy v příjmu potravy
- přiměřené chování dětí k cizím lidem-turistům
- krádeže
- lhaní
- chování dětí v neznámých prostorech, v neznámé přírodě – les

3. CÍL MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

Cílem tohoto programu je, aby preventivní výchovně vzdělávací působení na děti se stalo neoddelitelnou součástí výchovně vzdělávacího procesu v chodu školy, součástí ŠVP MŠ. Dále abychom dětem odpovídali a poslze ony samy si dokázaly odpovědět na nejrůznější otázky týkající se sociální adaptace a komunikace. Prevencí bychom chtěli ovlivnit chování dětí tak, aby se děti vyhnuly agresivnímu a násilnému chování, chování nespolečenskému, neetickému. Aby se vyhnuly manipulaci s člověkem či jinému patologickému chování (šikana, užívání drog, promiskuita apod.). Projekt také přispívá k prevenci kriminality, k

počtu experimentátorů s drogami. Cílem našeho projektu je nejen se přímo zabývat těmito otázkami, problémovými skutečnostmi, ale vychovat a posilovat u dítěte zdravé sebevědomí, posilovat kladné hodnoty a postoje dítěte, umět komunikovat, naučit se do určité míry tolerovat, dokázat odmítnout a říci ne. Hlavním cílem primární prevence je naučit se odolávat vůči nejrůznějším nástrahám a pokušením sociálně patologických jevů. Nabídka aktivit a programu pro děti je taková, aby se mohly účastnit a zapojit všechny děti. Vybíráme takové metody a prostředky, které jsou uzpůsobeny dětskému chápání, individuálním a věkovým zvláštnostem každého dítěte. Za velmi důležité považujeme i to, aby děti byly schopny vnímat a posoudit i negativní chování jedince a dětí, negativní projevy a v neposlední řadě je vést k trávení a prožití volného času, v našich podmínkách především sportu jako lyžování, bruslení, tenis, návštěva sportovních kroužků (Sportik, Slovan) a jiné podobné aktivity, kulturní akce (v rámci školy nebo s rodiči) za spolupráce s jinými organizacemi či subjekty.

Cíl minimálního preventivního programu

- společné hry, četba, rozhovory, poslech CD sloužící k prevenci sociálně patologických jevů (využití publikací Děti a hry a Děti a slušné chování a Dědečku vyprávěj). Tyto publikace popisují přímo modelové nebezpečné situace a naznačují způsob, jak se jim vyhnout, případně jak je řešit. Součástí je i zvuková nahrávka na CD a písničky.
- Výchova ke zdravému životnímu stylu, rozvoj dobrého klimatu ve třídě, rozvoj přátelských a kamarádských vztahů ve třídě, klidná a pohodová atmosféra ve třídě
- zavádět etickou výchovu, podporovat rozvoj osobnosti každého jedince, učit si vážit samo sebe a svých vrstevníků, podporovat rozvoj zdravého sebevědomí dítěte

V rámci výchovně vzdělávacího procesu budou dětem předkládány modelové situace správného chování, ale také chování, které by dítěti či jeho vrstevníkům mohlo ublížit. Bude kladen důraz na vytváření klidné a přátelské atmosféry ve třídě, respektování individuálních, věkových a zdravotních potřeb dětí, a také respektování a dodržování společenských pravidel třídy.

o ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU VE ŠKOLE

Vzhledem k tomu, že se jedná o školu malou, jednotřídní, v malém horském městečku, obě učitelky, zaměstnanci školy a rodiče mají přehled o chování dětí. Škola se snaží s rodiči spolupracovat. Šikana ani další projevy sociálně patologických jevů se zatím neprojevily, nezaznamenali jsme ani projevy rasismu, netolerance k dětem se zdravotními postiženími či znevýhodněními nebo se speciálně vzdělávacími potřebami. Konfliktní situace mezi dětmi řešíme společnou domluvou a nalezením ideálního řešení v rámci skupiny a vzájemného respektu jeden k druhému. V případě opakování a prohlubování daného problému situaci projednáváme s rodiči.

5. SPOLUPRÁCE S RODIČI

Je zcela samozřejmé, že všechny problémy spojené se sociálně patologickými projevy je třeba řešit ve vzájemné spolupráci s rodiči. Rodiče jsou také informováni v případě požádání o radu o možnostech případné pomoci při každodenních setkáních či společných sezeních.

6. METODY PRÁCE

- komunikativní a ranní kruh – vyjádření pocitů a emocí dětí, pravidla soužití v MŠ, rozhovory, problémy a situace kolem nás, vzájemná pomoc v kolektivu, zpětná vazba, apod.
- Poslech, četba, společné rozhovory, scénky, dramatizace, hudební činnosti (klavír, rytmické nástroje, zpěv)
- sociální hry, vžít se do role a zahrát ji, dokázat umět říci ne, obhájit svůj názor
- skupinová práce ve třídě
- osvojování si základů sebeobsluhy, společenského chování
- zásady vzájemné komunikace a metody Respektovat a být respektován 📖 zdravá životospráva
- pobyt na čerstvém vzduchu – význam pro člověka, otužování, pohybová aktivita
- rodina – základ výchovy a její nedílná součást, význam rodiny, vztahy mezi jejich členy
- poznávání samo sebe, v čem se lišíme od ostatních vrstevníků, lidí
- pružný režim dne, který zohledňuje individuální, věkové potřeby dětí, dále děti se zdravotním postižením či znevýhodněním
- besedy s policií ČR a Horskou službou
- spolupráce se školním Metodikem prevence

7. ŘEŠENÍ PŘESTUPKŮ

Budeme sledovat tyto patologické projevy dětí

- šikana, vandalismus, krádeže, slovní nadávky a ubližování
- ponižování jedince slovně
- brutalita
- týrání
- zneužívání

Pokud budou zjištěny tyto přestupky, budou navržena tato opatření:

- individuální pohovor s dítětem
- spolupráce s rodinou – upozornění na problém, informovat rodiče o přestupcích či projevech, vzájemná spolupráce při řešení problému
- v případě nezájmu rodičů či jejich odmítavému postoji daný problém řešit uvědoměním sociálního odboru, oddělení péče o dítě

8. PROGRAM PROTI ŠIKANĚ

Vymezení pojmu:

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit či ohrožit či zastrašovat dítě případně celou skupinu dětí. Spočívá v opakovaných a cílených fyzických a psychických útocích na jedince nebo skupinu vůči jedinci nebo skupině dětí, které se neumí nebo nemohou bránit.

Přímá podoba šikany u předškolního dítěte zahrnuje fyzické útoky, poškozování věcí, loupeže, slovní útoky a nadávky, vyhrožování, ponižování. Nepřímá podoba šikany je charakterizována a zastoupena demonstrativním přehlížením či ignorováním dítěte.

Prevence šikany:

budeme důsledně dohlížet na děti během všech činností v MŠ a při aktivitách pořádaných školou i při aktivitách mimo MŠ (vycházky, společné výlety, plavecký výcvik, divadelní představení apod.). Snahou pedagogů a ostatních zaměstnanců školy bude vytvářet klima v MŠ, které je naplněno klidem, pohodou, přátelskou a kamarádkou atmosférou jak mezi dětmi samotnými, tak ve vztahu pedagog-dítě a zaměstnanci mezi sebou.

„Krizový plán v postupu řešení:“

v případě, že vznikne podezření na šikany ve škole nebo podezření rodičů, obrátí se tito na učitelku. Ta neprodleně zahájí vyšetřování šikany.

Při podezření na šikany povede učitelka rozhovor s těmi, kdo na ni upozornili, pracuje na nalezení vhodných svědků, vede individuální rozhovory s agresory a svědky (rozhovory povedeme mezi svědky, agresory, nikdy však mezi svědkem a agresorem, či agresorem a obětí.)

ZÁVĚRY

Minimální preventivní program školy je součástí výchovně vzdělávacího procesu školy po celou dobu docházky dítěte do MŠ. Též je součástí Školního vzdělávacího programu MŠ (jeho dodatkem).

Ve výchovně vzdělávacím procesu budeme dětem podávat a poskytovat informace z oblasti sociálně patologických jevů v kombinaci s předáváním sociálních dovedností. Také budeme úzce spolupracovat s policií ČR ve Velké Úpě (forma besed, exkurzí apod.). Také budeme klást v neposlední řadě velký důraz na rozvoj v oblasti zdravého životního stylu, zároveň budeme respektovat všechny zvláštnosti a potřeby každého dítěte.

Centra aktivit

- výtvarných a rukodělných činností
- domácnost
- dramatiky a hudby
- konstruktivní hry a stavebnice
- didaktických her a stavebnic
- kostky a zvířátka

- knihy a časopisy

4. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Věcné vybavení školy

Budova mateřské školy je dostatečně velká, prostorná. V chodbě, do které se vchází, jsou umístěny speciální sušáky na boty, druhý sušák je určen k sušení rukavic a čepic v zimním období. Dále je to šatna, kde jsou umístěny lavice spolu s jednotlivými přihrádkami pro oblečení a přezůvky dětí. V umývárně, jsou umístěny ještě další sušáky určené k sušení věcí. Děti mají zde pověšené ručníky. Toalety jsou určené zvlášť pro chlapce, zvlášť pro dívky. Každá je oddělena zástěnou.

Herna prostorově vyhovuje nejrůznějším individuálním či skupinovým hrám – máme zde hrací koutky v podobě obchodu, pokojíčku s kuchyňkou, stavebním koutkem, kde si děti hrají s auty, staví vláčkodráhu či silnice, nejrůznější domky, hrady apod. V druhé polovině třídy jsou stolky se židličkami, kde děti provozují nejrůznější hry, skládání puzzle, manipulace s drobným materiálem, výtvarné činnosti, společenské hry a další různorodé činnosti vyžadující sezení u stolečků. Zde také děti jedí. Na třídu navazuje ložnice, která je nově vybavena odlehčenými lehátky, matracemi, které nepropouští vlhkost, protialergickými příkrývkami a polštáři a novým povlečením. Nad ložnicí se nachází polytechnická místnost, která slouží pro výuku digitalizace, polytechniky a také předškolní přípravy.

Hračky jsou pro děti vybírány tak, aby splňovaly přísné hygienické požadavky podporující tvořivost, fantazii, představivost, tvůrčí schopnosti, myšlení dětí a podporovaly je tak v rozvoji hry a učení. Pravidelně jsou doplňovány a obměňovány, převážně v čase vánočním, ale i během roku a dle potřeb. Dáváme přednost nákupu hraček z přírodních materiálů, zejména pak ze dřeva. Herna je vybavena velkými plastovými auty, kočárky, panenkami, dřevěnými domečky, které jsou určeny k relaxaci dětí, jsou zde molitanové kostky, dřevěné kostky, vláčkodráha a nejrůznější druhy konstruktivních stavebnic a mnoho dalších zajímavých hraček. Většina hraček je uložena tak, aby na ně viděly, aby si děti mohly hračky samy brát a samy uklízet, vyznaly se, kam která patří, se kterou si hrajeme u stolečku a kterou je možno brát na koberec.

Škola je vybavena interaktivní tabulí, didaktickými pomůckami, obrazovým materiálem pro rozvoj grafomotoriky, rozvoj řeči, stránky hudební, tělesné, literární, rozumové, pracovní. Pro rozvoj pohybových schopností dětí využíváme tělocvičnu, která je vybavena ribstolemi, kozou, žíněnkami, obručemi, kuželi, lanem, lavičkami, míči, drátěnkami, šátky, polštářky. K rozvoji hudebních schopností a řeči slouží rytmické nástroje, hudební nahrávky, kytara, flétna, elektronické varhany, CD s dětskými písněmi, nejrůznější zpěvníčky. Třída je vybavena literaturou pro děti, ale i odbornou literaturou z oblasti pedagogiky, psychologie, rozvoje grafomotoriky, pomoc v oblasti výchovy a vzdělávání, nejrůznější publikace z oblasti her, dramatizace, které jsou určené pro učitele. V rámci spolupráce s rodinou si mohou určité knihy zapůjčit i rodiče.

Pro rozvoj grafomotoriky, výtvarné a pracovní činnosti je třída vybavena trojhrannými pastelkami, je zde dostatek materiálu – papíry, voskovky, vodové, prstové a temperové barvy, nůžky, barevné papíry, čtvrtky, grafický materiál, křídly, rudka, uhel, plastelína, lepidla různého druhu, štětce, modurit, dále odpadový materiál – víčka, vlna, dřívka, zátky, molitanové houbičky, kamínky, semínka, ... Tento rozličný a různorodý materiál nám umožňuje dětem přibližovat a seznamovat je s nejrůznějšími výtvarnými a pracovními technikami.

Hygienická zařízení jsou uzpůsobena věku a výšce dětí, také stolečky a židle máme určené podle výšky dětí.

Školní přírodní zahrada je oplocená, vybavená skluzavkou, pružinovými houpačkami, pískovištěm, míči, stolem, lavičkami. K úschovně hraček slouží zahradní domeček.

4.2 Životospráva:

- o během celého dne je zajištěn pitný režim, v době ranní přesnídávky a odpolední svačiny mají na výběr ze dvou nápojů, jeden je ochucený čaj či slazené šťávy a druhý nápoj je mléčný

- dětem je poskytnuta plnohodnotná, vyvážená strava dle příslušných předpisů, která je každý den doplněna čerstvou zeleninou či ovocem. Jsou dodržovány technologie přípravy jídel a nápojů
- mezi jednotlivými jídly je dodržován pravidelný interval, maximálně 3 hodiny ○ jídlo se dováží z prvního patra (školní kuchyň) výtahem dolů do přípravný, poté je připraveno na stůl k tomu určený ve třídě. Naší snahou je, aby se děti v době ranní a odpolední svačiny obsluhovaly samy, popřípadě u těch nejmenších za pomoci učitelky či staršího dítěte, též nádobí si uklízí samy. Na oběd děti zůstávají v MŠ. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly a tak přišly na nové chutě a jídla, která se doma běžně nepřipravují. Každé dítě si může jídlo přidat.

4.3 Psychosociální podmínky:

Obecné:

Naší základní snahou je, aby se děti u nás cítily spokojeně a bezpečně. Snažíme se o vytvoření příjemného, vstřícného, klidného prostředí, kam děti budou chodit rády. K tomu slouží mimo jiné i adaptace nově přichozících dětí. Rodiče mají možnost se přijít podívat, jak jejich dítě pracuje, jak se chová, u nově přichozících dětí umožníme rodičům ve třídě spolu s dítětem pobýt, a tak ho lépe uvést do nového prostředí, mezi pedagogy a ostatní vrstevníky.

- Nenásilně zajišťujeme uspokojování základních lidských potřeb. Jedná se zejména o vstřícné a pozitivní přijímání dětí všemi dospělými v MŠ
- děti mohou kdykoliv odejít na WC, napít se, vzít si kapesník, či ubrousek
- pravidla třídy si stanovujeme na začátku každého školního roku společně s dětmi tak, aby byl respektován prostor a svoboda každého dítěte a zároveň zachován bezpečný prostor skupiny a chod školky
- učitelky se snaží o příjemnou, nenásilnou komunikaci s dítětem, která navazuje vzájemnou důvěru a spolupráci a vzájemného respektování
- promyšleně se věnujeme prevenci sociálně patologických jevů
- vytváříme společenství kamarádů, ve kterém mají děti rovnocenné postavení.
- snažíme se u dětí o rozvoj zdravého sebevědomí. Postupné vyřazování nezdravého soutěžení dětí, vyvyšování se jeden nad druhého. Pomocí převažujícího pozitivního hodnocení podporujeme u dětí samostatnost, důvěru v sebe i v prostředí MŠ a zodpovědnost
- dbáme na to, aby řízené a volné činnosti byly v určité rovnováze
- Snažíme se o to, aby děti měly dostatečný pobyt na čerstvém vzduchu s přihlédnutím na povětrnostní podmínky
- respektujeme individualitu dětí v potřebě odpočinku a spánku,
- respektujeme obecně lidské, vývojové a individuální zvláštnosti dětí, a také proto je náš standartní program obohacen o aktivity jako hra na kytaru, plavání pro předškoláky
- sledování pokroků v oblasti výchovy a vzdělávání každého dítěte, učitelky provádějí záznamy do hodnotících archů dítěte

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

- Za bezpečnost dětí v MŠ odpovídají po celou dobu práce s dětmi pedagogičtí pracovníci školy, a to od doby převzetí dětí od jejich zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby až do doby jejich předání zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě.
- Při hře dětí ve třídě učitelky sledují hru dětí, dbají na klidný průběh, předcházejí konfliktům.
- Učitelky od dětí neodcházejí, při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice z MŠ / školnice nebo druhé učitelky /.
- Bez dohledu učitelky děti nepoužívají nůžky, štetce, tužky či jiné ostré a špičaté pomůcky, drobné korálky a stavebnicové tvary. Při prevenci sociálně patologických jevů se učitelky zaměřují na oblast šikany a vandalismu, slušného chování jak k sobě navzájem, tak i k dospělým, slušného vyjadřování. Při chůzi po schodech dbají, aby se děti nestrkaly, chodily klidně, držely se zábradlí. Při tělovýchovných aktivitách dbají zvýšené pozornosti o bezpečnost, zajišťují soustavnou pomoc při cvičení, jsou na nejrizikovějším místě. Před zahájením cvičení zkontrolují, zda je tělovýchovné nářadí v pořádku.
- Při pobytu v polytechnické místnosti jsou stanovena pravidla bezpečnosti, se kterými byli seznámeni děti i rodiče.
- Při převlékání dětí v šatně učitelky dohlížejí na děti, samy se oblékají, učitelka případně na požádání pomůže, hlavně nejmladším dětem, až když jsou děti připraveny na pobyt venku, vzájemně se vystřídají.
- Učitelka odpovídá při pobytu dětí mimo území školy za bezpečnost nejvýše 20 dětí smyslově, tělesně a duševně zdravých, starších tří let. Pokud je více jak 20 dětí, pobyt venku se uskuteční v uzavřeném objektu, tj. na školní zahradě.
- Při pobytu venku zajišťují učitelky bezpečnost dětí překrýváním služeb.
- Každý i drobný úraz je zaznamenán do knihy úrazu.

Pravidla pro učitelky:

- vytvářet ve třídě klidnou, přátelskou a pohodovou atmosféru
- přijímat dítě takové, jaké je
- jít dětem příkladem vlastním chováním a jednáním
- uplatňovat pochvalu, povzbuzení, ocenění
- respektovat společně nastavená pravidla
- do výchovného procesu zapojit i rodiče

Pravidla pro děti:

- chováme se k sobě přátelsky, ohleduplně a respektujeme se navzájem
- vážíme si jeden druhého, našich přání, výtvorů, nápadů
- umíme naslouchat jeden druhému
- v prostorách školy dbáme na bezpečnost svou i ostatních
- umím si říct o pomoc a vyjádřit se, když se mi něco nelíbí
- jednáme spolu v klidu a s respektem, pokud nedokážu konflikt vyřešit sám, požádám o pomoc učitelku

- učíme se samostatnosti a pomáhat si navzájem mezi sebou

4.4 Organizace výchovy a vzdělávání

- MŠ je jednotřídní, smíšená, zpravidla ve věku 3 – 7 let, naplňována do počtu 28 dětí. V případě volné kapacity jsou přijímány děti mladší 3let, tzn. děti, které do konce kalendářního roku 3 let.
- Denní řád je dostatečně pružný, reagující na individuální a zdravotní potřeby a věkové zvláštnosti dětí
- Děti nacházejí potřebný klid, bezpečí, určité zázemí a soukromí respektujeme každé dítě zvláště, jeho specifické potřeby, tempo, zájmy, možnosti
- Délku činností ovlivňuje jejich charakter, obsah, ale také pozornost a únava dětí ○ Vzdělávání dětí probíhá během celého dne, jednotlivé činnosti se prolínají, navzájem se doplňují. Důsledně dbáme na vyvážený poměr mezi řízenými činnostmi a aktivitami a spontánními činnostmi.
- Učení je založeno na aktivní účasti dítěte, na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení. V případě nezájmu dítě může danou činnost odmítnout
- Jsou preferovány hry tvořivé, námětové, hravé
- Denně zařazujeme hry pro relaxaci, uvolnění, dechová cvičení, tělesná zdravotní nebo proudová cvičení
- Dětem 5- 6letým věnujeme zvýšenou péči, a to především v rozvoji grafomotoriky a dobré přípravy pro vstup do první třídy. Předškolní příprava v ZŠ.
- Během roku se snažíme o zařazení divadelních představení, spolupráci s mnoha institucemi a středisky pro rozvoj environmentální výchovy
- Děti jsou každodenně dostatečnou dobu venku, převážně 2 hodiny denně. V letních měsících navštěvujeme školní zahradu i v průběhu odpoledne, kdy se děti rozcházejí domů. V zimních a podzimních měsících pak přizpůsobujeme dobu délky pobytu venku konkrétním teplotám, povětrnostním podmínkám (silný vítr, mráz, náledí, inverze, pokud je teplota nižší než -10°C, ven nechodíme)

Výchovně vzdělávací činnosti se provádějí v průběhu celého dne podle zvolené organizace a metody práce.

Časový rozvrh dne v MŠ

- 7.00 – 8.15** Příchody dětí
Hry dle výběru dětí
Skupinová a individuální práce s dětmi

- 8.15 – 8.30** Ranní cvičení, pohybové hry
- 8.30 – 8.55** Hygiena
Svačina
- 8.55 – 9.25** Didakticky cílené činnosti zaměřené na spontánní činnost ve skupinách, řízená hra dětí (pouze podle jejich zájmu a přání)
- 9.25 – 11.25** Příprava na pobyt venku
Pobyt venku
- 11.25 – 12.05** Hygiena
Oběd
Odchody neodpočívajících dětí domů
- 12.05 – 14.00** Hygiena
Příprava na odpolední odpočinek
Literární chvilka, uspávání s kytarou, poslech relaxační hudby
Odpočinek
Předškolní příprava pro nespavé předškoláky
- 14.00 – 16.00** Hygiena Svačina
Činnost dle přání dětí
Skupinová i individuální práce s dětmi
Odchody dětí

4.5 Personální zajištění

Ve škole pracují dvě pedagogické pracovnice, které zajišťují výchovně vzdělávací práci s dětmi.

Vedení základní a mateřské školy je v kompetenci ředitelky školy. Snažíme se vytvářet prostředí vzájemné důvěry, tolerance, učitelkám je ponechán dostatek možností k pravomoci a navzájem jsou respektovány názory všech učitelek. Jejich veškeré povinnosti a úkoly jsou jasně stanoveny.

Učitelky spolu spolupracují a ke spolupráci se snaží vést i rodiče dětí.

- Náš pedagogický sbor pracuje jako tým
- Pracovní doba učitelek je organizovaná tak, aby byla optimálně zajištěna bezpečnost dětí a pedagogická práce
- Provoz mateřské školy zabezpečují další pracovníci – kuchař a uklízečka. Tito zaměstnanci zajišťují provoz i v ZŠ. Uklízečka zároveň pomáhá při přípravě, roznášení jídla a úklidu po konzumaci ranních svačin a obědů.

4.6 Spolupráce se zákonnými zástupci

- Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou vstřícnost, důvěru, pochopení a ochotu spolupracovat.
- Zákonní zástupci mají možnost vstupu do třídy i konzultace s učitelkami (po domluvě v době, kdy to přímo nenarušuje výchovně vzdělávací činnost školy)
- Rodiče mohou sami akce navrhnout, pomoci při jejich organizaci
- Rodičům nabízíme informační servis pomocí nástěnek, informačních tabulí, informace na webových stránkách školy vzájemnou konverzací a rozhovory, společných schůzek, zapůjčení odborné literatury.
- Prohlubujeme spolupráci zejména s rodiči budoucích školáčků při přípravě dětí na vstup do 1. třídy
- Naším cílem je všestranně rozvíjející dítě, které se cítí spokojeně a rodiče, kteří nám důvěřují a svými podněty školu obohacují
- Ucelený přehled o svém dítěti, výměnu informací s učitelkami mají možnost v rámci individuálních pohovorů, společné řešení odkladu školní docházky a jiných problémů ve výchově dítěte, jednotné působení na dítě
- učitelky chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejich soukromých záležitostech
- mateřská škola podporuje rodinnou výchovu, je její nedílnou součástí, pomáhá rodičům v péči o dítě i v poradenské činnosti v oblasti výchovy a předškolního vzdělávání

4.7 Charakteristika třídy

- 20 dětí v heterogenní skupině (2,5-7let)
- Z toho 10 chlapců
- 2 děti před nástupem školní docházky
- Pedagogické obsazení: Romana Vinšová; Bc. Petra Mikulková
- Ředitelkou ZŠ a MŠ: Mgr. Gabriela Grundová
- Vedoucí učitelka: Romana Vinšová
- Paní učitelkou MŠ: Bc. Petra Mikulková

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH – **CHARAKTERISTIKA INTEGROVANÝCH** **BLOKŮ A TÉMAT**

*Víla volá všechny děti,
prozkoumat svět právě letí.*

*Zvídalka se jmenuje,
do Krkonoš putuje.
Nové věci poznáváme,
všichni se tu rádi máme.
Učíme se o přírodě,
o lesích a i o vodě.
Zvídalko pojd' na výlet,
prozkoumáme celý svět!*

Objevujeme náš svět s vílou Zvídalkou

Náš ŠVP jsme zasadili do překrásné, malebné, horské přírody, která v sobě nese a ukrývá nemálo bohatství a krás přírody, kterou by děti měly vnímat plnými doušky a vážít si toho, že v takové okouzlující přírodě mohou žít a vyrůstat.

Hlavní postavou, která nás provází celým rokem je VÍLA ZVÍDALKKA, která žije v lesích Krkonošských hor. Tato kouzelná pohádková bytost bude dětem poodhalovat tajemství horské přírody, její krásy, ale i nebezpečí. Naučí se společně se svými kamarády vnímat změny přírody a počasí, které je v horské oblasti mnohdy záluďné a nevyzpytatelné. Naučí se přírodu nejen vnímat, ale i chránit. Budou poznávat zeleň, zvířátka a vše, co k přírodě, životu nejen v ní, ale i ve svém okolí, doma, ve škole, na cestách patří, navzájem si pomáhat, respektovat, chovat se k sobě slušně, ohleduplně.

Realizace ŠVP se uskutečňuje v rámci TVP a vychází ze znalostí dětí, analýzy situace ve třídě, věkového složení dětí a evaluace předcházejícího výchovně vzdělávacího procesu a působení na dítě.

Časový rozsah a uspořádání se odvíjí od ročního období, svátků, oslav, událostí v obci, zemi, příležitostí, neplánovaných situací, akcí a vlastního koloběhu života. ŠVP je pružný, variabilní, umožňující dané téma přizpůsobit konkrétní situaci a dění ve třídě a MŠ.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 6 integrovaných bloků. Ty se dále dělí na několik tematických celků – témat. Zpravidla se jedná o časový úsek jednoho týdne, ale je možno ho prodloužit či zkrátit vzhledem k situaci či obsáhlosti daného tématu, k zájmu dětí. Témata jsou dostatečně široká, umožňující učitelce do značné míry s ním pracovat co do obsahu náplně, tak i délky. Umožňuje i opakování určitých daných oblastí z předešlých, již splněných témat. Dané téma se pro určité období rozpracovává do týdenních plánů, jehož obsahem jsou konkrétní činnosti, ve kterých si klademe za cíl dosáhnout konkretizovaných výstupů (poznatky, dovednosti, vědomosti, hodnoty, postoje) a u dětí ukončující předškolní vzdělávání a docházku do MŠ výstupy – očekávané kompetence dle RVP PV za předpokladu k přihlídnutí k jejich individuálním věkovým a rozumovým zvláštnostem.

Společně s dětmi si utvoříme určitý rituál, ve kterém na počátku každého tématu odkryjeme nové tajemství, která nám Víla Zvídalka přichystala. Toto tajemství ztvárníme na obrázku, knize nebo jiné pomůcce, která nás bude doprovázet celým blokem a bude nám připomínat, o čem si tento týden či období budeme povídat, jaká dobrodružství společně s vílou prožijeme, jaké úkoly budeme společně plnit.

INTEGROVANÉ BLOKY:

1) VÍLA ZVÍDALKA A JEJÍ PŘÁTELÉ

TEMATICKÝ CELEK

- Ve školce se seznámíme, s kamarády pobavíme
- Do naší malé školičky chodí kluci a holčičky
- Můj kamarád nemocný je, dárečkem ho potěšíme
- Na světě je plno dětí, mají různou barvu pleti
- Celý den si hrajeme, zpíváme, čteme si, ven chodíme

Charakteristika bloku:

Učit se poznávat nové prostředí v MŠ a jeho okolí, orientovat se v něm, navazovat nová kamarádství, přátelství, vytvářet kladné citové vztahy a vazby mezi dětmi, učitelkami a pracovníky školy, silná citová pouta dítě- rodič –sourozenec-příbuzný. Vnímat lidé a děti žijící na celé zeměkouli s různou barvou pleti, národností, mluvící jiným – cizím jazykem než my, s jinou kulturou, životními návyky a způsobem života. Poznat v životě dětí a lidí určitou časovou posloupnost, vnímat, že den má určitý řád, činnosti, kdy se střídají určitá časová období během dne, pro která jsou dané určité specifické činnosti. Poznat život v jiných rodinách dětí formou vyprávění, sdělování si mezi sebou zážitků a způsobu života dětí a jejich rodičů, příbuzných. Budou se učit si vážit samo sebe ale i okolního prostředí, věci, které nás obklopují a jsou nezbytné pro náš život a zároveň je neníčit, ale chránit.

5.1.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Očekávané výstupy

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Zacházet s předměty denní potřeby, s hračkami, pomůckami
- Vědomost si, co je nebezpečné
- Projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám

Sebeobsluha

- Zvládat jednoduchou sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické návyky

Zdraví a bezpečí

- Rozlišovat, co zdraví škodí a co mu prospívá

5.1.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Očekávané výstupy

Jazyk a řeč

- Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Domluvit se slovy
- Porozumět slyšenému

Poznávací schopnosti

- Všímat si, co je nového
- Naučit se nazpaměť krátké texty – básničky
- Vyjadřovat svou představivost v konstruktivních a námětových hrách
- Chápat časové pojmy, orientovat se v čase
- Chápat základní číselné pojmy
- Řešit úkoly a situace, projevat zájem o četbu, o knížky, sledovat divadlo – návštěva divadelního představení *Sebepojetí, city a vůle*
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů, orientovat se ve skupině, dětským způsobem se projevat

5.1.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Očekávané výstupy

Komunikace s dospělým

- Navazovat kontakty s dospělými

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem

Sociabilita

- Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný

5.1.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a chvat se podle nich přiměřeně svému vývoji

Zařazení do skupiny/třídy

- Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti a dovednosti
- Adaptovat se na život ve škole

Kultura, umění

- Vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky, vyjadřovat pomocí hudebně pohybových činností

5.1.5 Dítě a svět – oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Orientovat se bezpečně ve známém prostředí, osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které se jsou pro dítě blízké, smyslné, přínosné

Adaptabilita ke změnám

- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vztah k životnímu prostředí

- Uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- Jednoduché sebeobslužné a pracovní činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklid hraček, pomůcek
- Orientace v budově školy, poznat její zaměstnance, co pro nás dělají
- Námětové hry – Na lékaře, Na školku, Na školu
- Dramatické činnosti – napodobování různých typů člověka, jeho citového prožívání
- Návštěva divadelního představení
- Hry a činnosti zasvěcující do časových pojmů, vztahů související s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem, posloupnost dějů, příběhů, vlastností
- Pohybové hry a hry se zpěvem Na šáteček, Nit, jehla, uzel...

- Stavění z kostek, jiných konstruktivních stavebnic (Lego, Seva, Blok, Quatro...)
- Manipulace s hračkami, počítání, pojmy více, méně stejně

INTEGROVANÝ BLOK

2 VÍLA ZVÍDALKA OBJEVUJE ZVÍŘÁTKA A ROSTLINY

TEMATICKÝ CELEK

- Hospodář je pánem statku, zvířátek má plný dvůr
- Na louce je plno broučků, motýlků a kytickek
- Les nám skrývá tajemství, zvířátka, houby a rostliny
- V zoologické zahradě, najdeš plno zvířátek
- U rybníku tam to žije, žába kouká, rybka plave
- Stromy, keře, rostliny jsou bohatstvím pro lidi

Charakteristika bloku:

V tomto bloku budou děti společně s Vílou Zvídalkou poodhalovat tajemství života nejen v lese, ale i na statku u hospodáře, v ZOO, lese či na louce a ve vodě. Budeme si společně povídat o zvířátkách, živočiších, rostlinách, zeleni, péči o ně a zejména o ochraně zvířátek a zeleně.

Tento blok dětem přinese nové poznatky o živé a neživé přírodě, na jehož základě si děti budou vytvářet kladný vztah k živým tvorům, květeně a zeleni. Naučí se o ně pečovat a vážit si jich. Děti se seznámí s překrásnou přírodou Krkonoš nejen společným vyprávěním, četbou, ale i formou besed s pracovníkem KRNAPU Vrchlabí, se kterým jsme již v minulých letech navázali úzkou spolupráci. Děti budou vedeny k tomu, aby nic zbytečně netrhaly, neničily a živým tvorům neublížovaly.

5.2.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Očekávané výstupy:

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Vědomě napodobit pohyb podle vzoru, skákat, běhat
- Zdolávat překážky – podlézání, prolézání, přeskoky, překračování
- Ovládat dechové svalstvo při běhu, hrách

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Zacházet s hračkami, nástroji – nůžkami

Sebeobsluha

- Zvládat používat toaletní papír, mýdlo, ručník
- umět používat lžici, příbor, kapesník
- Zvládat jednoduché pracovní úkony

Zdraví, bezpečí

- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí, vědět, jak se vyhnout nebezpečí, při setkání se zvířátky být obezřetní

5.2.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Očekávané výstupy:

Jazyk a řeč

- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo, intonaci řeči – hádat jednoduché hádanky
- Odpovídat na otázky

Poznávací schopnosti

- Záměrně se soustředit a udržet pozornost – záměrně si vybavit příjemné či méně příjemné zážitky či pocity při vyprávění
- Zapamatovat si krátký text – básničku, pohádku
- Vyjadřovat fantazii při tvořivých hrách, činnostech
- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, odhalit podstatné a nepodstatné znaky
- Orientace v prostoru, vpravo, vlevo, prostorové vztahy a pojmy
- Chápat základní matematické pojmy
- Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci

Sebepojetí, city a vůle

- Být aktivní bez opory svých blízkých, zapojovat se do činností, komunikovat
- Samostatně plnit jednoduché úkoly
- Těšit se z hezkých a příjemných zážitků

5.2.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Očekávané výstupy:

Komunikace s dospělým

- Respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- Spolupracovat s ostatními, vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, hru rozvíjet a obohacovat

Sociabilita

- Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je – obhajovat svá práva, respektovat, co druhý potřebuje, co si přeje – kompromisní řešení, počkat, vystřídat se

5.2.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování

Zařazení třídy, do skupiny

- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- pochopit, že každý má své společenství – ve skupině, třídě – orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin

Kultura, umění

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí, vyjadřovat představy pomocí různých výtvarných technik a činností

5.2.5 Dítě a svět – oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- mít povědomí o širším přírodním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Adaptabilita ke změnám

- porozumět, že změny jsou přirozené, vědět, že stále se něco děje, vše kolem plyne

Vztah k životnímu prostředí

- pomáhat pečovat o životní okolní prostředí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- hry a cvičení na procvičení pohybových dovedností, prostorové orientace, napodobování zvířátek
- rozvoj sluchového vnímání – napodobování zvuku zvířat, maminka hledá své mládě
- poznávat život zvířat, způsob obživy, života formou rozhovorů nad obrázky, prohlížení a četby z encyklopedií, vyhledávání informací
- společné diskuse, rozhovory, besedy, sdělování slyšeného druhým
- skládání puzzle, skládaček s motivy zvířátek a přírody

- pozorování přírody, květeny, živočichů, ekosystému – louka, les, rybník, přehrada ■
ekohry
- stavění z kostek - farma, ZOO, doplňovat i jinými konstruktivními hračkami a výtvary
- besedy s pracovníky KRNAPU
- vycházky do přírody – pozorování života v lese, ve vodě (přehrada)
- hry v lese, na zahradě, stavění z přírodnin...
- manipulace se zvířátky (figurky) – prostorové pojmy
- primární prevence – četba a vyprávění příběhů o hrozícím nebezpečí v přírodě či setkání se zvířátky
- modelování, vystřihování, lepení, skládání z papíru
- divadelní představení dle nabídky
- pracovní listy – grafomotorika, vybarvování, dokreslování, doplňování
- konkrétní operace s materiálem, předměty, obrázky – třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání, počítání
- aktivity podporující sblížení dětí, námětové hry, společenské hry

INTEGROVANÝ BLOK

3) VÍLA ZVÍDALKA POZNÁVÁ SVĚT KOLEM NÁS

TEMATICKÝ CELEK

- Do knihovny chodím rád, kniha je můj kamarád
- Na nákup dnes pojedeme, plno věcí nakoupíme
- V lednici mnoho dobrot máme, co dobrého si dnes připravíme
- Cvičíme a sportujeme, tělo a svaly posílíme
- Letadlo létá, auto, vlak jede, na vodě v dálce loďka pluje
- Naše tělo chráníme si, co ukrývá, povíme si
- Doma plno věcí mám, co ve škole, povím vám
- Tatínek je pilotem, maminka je lékařkou, až já budu veliká, stanu se malířkou

Charakteristika bloku

Spolu s Vílou Zvídalkou budeme poznávat své tělo, vnímat tělesnou schránku, rozdíl mezi klukem a holčičkou, budeme si povídat o vzniku života. Děti si budou utvářet povědomí o základní hygieně, o nemocech dětem známých a blízkých, o prevenci před chorobami otužováním, skladbou jídelníčku, zdravou výživou, správnou životosprávou, o důležitosti pohybu, sportování nejen v tělocvičně, ale i venku, o přínosu sportování pro zdravý růst a vývoj člověka. Naučíme se hledat v knihách, encyklopediích o přírodě, o člověku. V oblasti preventivní výchovy se děti seznámí s předměty a věcmi denní potřeby, se kterými děti mohou přijít běžně do styku, ale při nevhodné či zakázané manipulaci hrozí nebezpečí úrazu jak dítěti samotnému, tak i jeho vrstevníkům. Zaměříme se také na prevenci před drogami a návykovými látkami – kouření, alkohol.

5.3.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Očekávané výstupy

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- Pohybovat se jistě a to i v různém terénu – les, polní cesta, na svahu, písku

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Zacházet s pomůckami, materiály

Sebeobsluha

- Zavázat si tkaničky, obouvat si bačkory, boty, dát si je usušit v případě potřeby, zapnout si zip, splachovat po sobě toaletu, používat toaletní papír
- Postarat se o své osobní věci

Zdraví, bezpečí

- Pojmenovat některé části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem, sportem
- Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví a bezpečí

5.3.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Očekávané výstupy Jazyk a řeč

- Vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat

Poznávací schopnosti

- Vědomě využívat všech smyslů, postřehovat
- Soustředit se na činnost a její dokončení
- Vyjadřovat svou fantazii ve výtvarných činnostech
- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich funkci a významu orientovat se v prostoru a rovině
- Chápat základní elementární souvislosti a dle potřeby je využívat
- Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným soustředěně poslouchat hudbu, četbu, sledovat film či pohádku

Sebepojetí, city a vůle

- Uvědomovat si svou samostatnost
- Být aktivní bez opory svých blízkých
- Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat své city a přizpůsobovat jim své chování
- Uvědomovat si svoje možnosti a limity
- Uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky

5.3.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Očekávané výstupy

Komunikace s dospělým

- Navazovat kontakty s dospělým - obracet se na dospělého o pomoc, radu, rozlišovat vhodnost vykání, tykání, oslovení

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- Komunikovat s druhým dítětem bez zábrán – spolupracovat při hrách, domlouvat se mezi sebou, využívat neverbální komunikace – úsměv, gesta, řeč těla apod.

Sociabilita

- Uplatňovat své individuální potřeby, přání, a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

5.3.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- Učit se odmítat společensky nežádoucí chování

Zařazení do třídy, skupiny

- Pochopit, že každý má svou roli ve třídě, skupině, podle které je se třeba chovat

Kultura, umění

- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí dovedností a technik

5.3.5 Dítě a svět – oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí a využívat pro další učení a praxi – chápat základní chování chodce
- Rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje

Adaptabilita ke změnám

- Umět se přizpůsobovat změnám

Vztah k životnímu prostředí

- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které mohou poškozovat

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- Činnosti zaměřené k poznávání těla
- Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí, vytváření zdravých životních návyků
- Prevence před úrazy, nemocemi, nezdravých návyků – četba, hry společné rozhovory, příběhy, písničky
- Prohlížení a četba knih, činnosti směřující seznámení s knihou, jejím zacházením, seznámení s časopisy, encyklopediemi
- Hra na otázky a odpovědi, hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti, soustředěnosti
Didaktické a tvořivé hry
- Rozvíjet smysly – chuť, zrak, hmat, čich, sluch
- Hry se slovy, rozvoj slovní zásoby popisem obrázků, pojmenováním věcí
- Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, prostředcích
- Praktické užívání technických nástrojů, hraček, se kterými se dítě běžně setkává
- Manipulace s předměty, obrázky

INTEGROVANÝ BLOK

4) VÍLA ZVÍDALKA PUTUJE PŘÍRODOU A PLANETOU ZEMÍ

TEMATICKÝ CELEK

- Příroda se probouzí, jarní čas nám přináší
- Léto máme plné květin, broučků, sluníčka a prázdnin
- Poutníček nám podzim nese, větru, deště, listí více
- Zima, zima, zimička hází bílá peříčka
- Zahrádka, pole a stromy sklízíme z nich zralé plody
- Voda ta je důležitá pro zvířátka, rostliny i člověka
- Naše krásná česká zem všem lidem je domovem
- Letíme cestou vesmírnou poznávat hvězdy, planety raketou

Charakteristika bloku:

Společně s dětmi budeme poznávat planetu Zemi, naši republiku, seznámíme se s hlavním městem – Prahou, prezidentem, s některými významnými památkami a budovami, se státní vlajkou, hymnou. Společně s Vílou Zvídalkou budeme putovat postupně celým rokem v přírodě, od podzimu do léta, seznámíme se s pravidelným koloběhem roku, se znaky jednotlivých ročních období, s probouzející se přírodou, s vlivem počasí na přírodu, na naše životy a dění v přírodě. V rámci ekologické výchovy se zaměříme na ochranu naší matičky

Země, na její velká přírodní bohatství, která nás obklopují. Dále se zaměříme na význam vody nejen pro člověka, ale i ostatní živočichy a rostliny, na vliv vody na přírodu a život na naší planetě. Budeme poznávat a poodkrývat společně se skřítkem tajemství vesmíru, vliv slunce na naše životy, jeho blahodárné, ale na druhé straně i nebezpečné působení a účinky.

5.4.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Očekávané výstupy

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- zachovávat správné držení těla – stoj o jedné noze, rovnováha, zpříma udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly, otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- zvládat koordinaci oka a ruky – tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený s uvolněním zápěstím, vést stopy tužky při kresbě

Sebeobsluha

- zvládat jednoduchou obsluhu – samostatně jíst lžící, popř. příborem, sám si vzít nápoj, svačinu z předem připraveného stolku, uklidit si po sobě

Zdraví, bezpečí

- chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi – vědět, jak se vyhnout nebezpečí, být opatrné, obezřetné, vědět, kam se obrátit o pomoc, koho přivolat

5.4.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Očekávané výstupy

Jazyk a řeč

- Vyjadřovat smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách – používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, popsat událost, vyjádřit prožitky a zážitky

Poznávací schopnosti

- Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité – odhalit podstatné a nepodstatné věci, znaky, rozlišovat hmatem vlastnosti předmětů
- Vyvinout volní úsilí k dokončení činnosti, ke splnění daného úkolu

- Vyjadřovat svou fantazii a představivost ve výtvarných činnostech
- Rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět významu, funkci – napodobit některá čísla, písmena
- Částečně se orientovat v čase – rozlišovat roční období, i jejich typické znaky
- Přemýšlet, uvažovat - řešit labyrinty (sledovat cestu)
- Myslet kreativně – slovně, výtvarně, technicky vyjádřit své nápady, experimentovat, některé problémy řešit pokus – omyl

Sebepojetí, city a vůle

- Vyjádřit svůj souhlas – snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor, umět kooperovat, dohodnout se s ostatními, nebát se požádat o pomoc
- Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch – vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nepodaří, umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit
- Snažit se ovládat své afektivní chování – umět se zklidnit, ovládnout a potlačit projev agrese

5.4.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Očekávané výstupy

Komunikace s dospělým

- ▣ Spolupracovat s dospělým

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- ▣ Aktivně komunikovat s druhými dětmi, bez vážnějších problémů – vyprávět, poslouchat, naslouchat. Povídat si.

Sociabilita

- ▣ Porozumět běžným projevům emocí. Respektovat potřeby druhého dítěte – vnímat, že druhé dítě je smutné, zklamané, veselé, že má z něčeho radost, všimnout si, co si druhé přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým o hračky, pomůcky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se).

5.4.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- ▣ Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělým i dětmi – poprosit, poděkovat, požádat, pozdravit, rozloučit se, střídat se v komunikaci, vyslechnout sdělení, neskákat do řeči

Zařazení do třídy (skupiny)

- Pochopit, že každý má své společenství (v rodině, třídě), které je třeba zachovat – orientace v různých rolích společenských skupin a umět jim přizpůsobit své chování, vnímat odlišnost mezi dětmi a podle toho přizpůsobit i své chování

Kultura, umění

- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat je pomocí výtvarných technik – zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými způsoby – kresba, malba, plošným či prostorovým vyjadřováním

5.4.5 Dítě a svět – oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný – uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný
- Mít poznatky o své zemi, znát prezidenta, státní vlajku, hymnu, hlavní město, významné svátky, události
- Mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru

Adaptabilita ke změnám

- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí - zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí

Vztah k životnímu prostředí

- Mít povědomí o významu životního prostředí – uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA**
- Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, hádanky, slovní hrátky, vokální činnosti
 - Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů, zpráv
 - Přímé pozorování kulturních i technických jevů, památek objektů v okolí či výletech
 - Rozhovory na vycházkách
 - Spontánní hry, činnosti, volné hry, experimenty se sněhem semínky, rychlení větviček apod.
 - Činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, základní geometrické tvary – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník, číslice, písmena obtahování linie, hry s číslicemi, písmeny), množství apod.
 - Činnosti a hry zaměřené na rozvoj samostatného vystupování, vyjadřování, obhajování vlastního názoru, rozhodování: Co bys udělal, kdyby..., Co by se mohlo stát, kdyby...
 - Cvičení v projevu citů, sebekontroly, sebeovládání – hněv, vztek, úzkost

- Praktické činnosti, na jejichž základě se děti seznamují s různými přírodními i umělými látkami, materiály, manipuluje s nimi, míchá barvy. Poznává je, zkoumá, experimentuje
- Využívá praktických podnětů, situací a ukázek v životě a okolí dítěte
- Seznamování dětí se srozumitelnými reáliemi o naší republice, vesmíru, planetě Zemi – rozhovory, obrazový a hudební materiál, výlety, práce s knihou, encyklopediemi

INTEGROVANÝ BLOK

5) OSLAVY A SVÁTKY S VÍLOU ZVÍDALKOU

TEMATICKÝ CELEK

- Ježíšek se narodil, dárečky nám nadělil
- Školákem se brzy stanu, pilný jako včelka budu
- Pan Karneval přišel k nám, radost dětem rozdával
- Hody hody přednáším, sukýnky vám vypráším
- Maminka dnes svátek má, poděkování a pusu dostává
- Mikuláši, přijď dnes k nám, písničku ti zazpívám
- Týden duchů

Charakteristika bloku

Víla Zvídalka děti přenesse do tajemného, okouzujícího světa svátků, oslav a významných dnů pro děti samotné plného napětí, očekávání ze splněných snů, přání, tužeb, radosti, veselí. Společně se seznámíme s tradicemi, zvyky, které se k jednotlivým událostem váží. Společně budeme tvořit, vyrábět, rozvíjet rukodělnou činnost dětí, zpívat, tančit, připravíme dárečky pro rodiče. Děti se budou také velkou měrou podílet na výzdobě školy. Společně se tedy zaměříme na rozvoj fantazie, představivosti, tvořivosti, citu pro barvu, materiál, rozvoj kreativity. Prožíváním událostí s Vílou Zvídalkou se budeme snažit u dětí prohlubovat touhu po vědění, rozvoj citů, lásky k sobě i k bližnímu svému, kladnému vztahu k rodičům, příbuzným, dětem, kamarádům, vrstevníkům.

5.5.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Očekávané výstupy

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem – doprovázet pohyb zpěvem (např. při chůzi, pohybových hrách, při rytmických činnostech), tancem, pohybovat se rytmicky, dodržovat rytmus

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- Zacházet s pomůckami, materiály, nástroji – výroba dárků, přáníček, kreslit, malovat, lepit, vystříhovat, tvořit z těsta, modelíny, navlékat. Zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (triangl, ozvučná dřívka, bubínek, chřestidla ...)

Sebeobsluha

- Udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, ustlat si polštář popřípadě peřinku, urovnat pyžamo

Zdraví, bezpečí

- Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí – chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v divadle, v autobuse, v přírodě)

5.5.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Očekávané výstupy

Jazyk a řeč

- Připravuje se pro život v mnohojazyčné evropské společnosti – znát, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se je učit, vnímat jednoduché rýmy, písně v cizím jazyce
- Domluvit se slovy, porozumět slyšenému
 - dodržovat pravidla konverzace, společenského kontaktu, poslouchat příběhy, pohádky, soustředit se na poslech, sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu
 - poznat a najít k sobě slova, která se rýmu

Poznávací schopnosti

- Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů – sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky, rozlišovat barvy, vlastnosti materiálu, vůni
- Naučit se nazpaměť krátké texty záměrně si je vybavit – přednes básní, říkadel – nácvik na besídku
- Záměrně vyjadřovat svou představivost v hudebních a pohybových činnostech
- Rozlišovat některé obrazné symboly, rozumět jim – poznat své jméno, značku, graficky označit své výtvary
- Chápat prostorové pojmy – orientovat se v např. v řadě, orientovat se v časových údajích – dopoledne, poledne, odpoledne
- Vyjadřovat své úvahy, myšlenky - uspořádat předměty dle daného pravidla, třídít je, počítat ...
- Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí – odlišit hru od systematického učení, nechat se pro něj získat, projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení

Sebepojetí, city a vůle

- Podílet se na organizaci hry – přijmout roli ve hře např. jako organizátor či pozorovatel, spoluhráč
- Učit se hodnotit svoje pokroky (sebehodnocení)
- Těšit se z hezkých a pěkných zážitků, setkávat se s uměním – nácvikem malého představení

5.5.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Očekávané výstupy Komunikace s dospělým

- 🎬 Navazovat kontakty s dospělými – spolupracovat s jiným dospělým než učitelkou

Komunikace s dětmi, spolupráce při činnostech

- Spolupracovat s ostatními - spolupracovat při hrách, aktivitách, činnostech, být ostatním partnerem

Sociabilita

- Uplatňovat své individuální potřeby, přání, práva s ohledem na druhého

5.5.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- Učit se odmítat společensky nežádoucí chování – vnímat, co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy, pojmenovat povahové vlastnosti, pochopit funkci rodiny a jejich členů

Zařazení do třídy (skupiny)

- Respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti svých vrstevníků

Kultura, umění

- 🎬 Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí nejrůznějších výtvarných technik a činností

5.5.5 Dítě a svět – oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- Osvojit si poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, smysluplné, přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné – rozumět různým dějům, jevům, situacím, mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno

Adaptabilita ke změnám

- Přizpůsobovat se změnám – ctít oslavy svátků, narozenin, slavností, událostí

Vztah k životnímu prostředí

- 🎬 Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které mohou ubližovat – nástrahy přírody – náledí, vánice, vítr, sníh, záplavy, sucho, mrazy

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- Hry na rozvoj smyslů – Kukačko, zakukej, Poznáš kamaráda po hlase?, Jakou to má chuť?, Co jíš? Kouzelný sáček, pečeme cukroví, Poznej podle vůně
- Stolování, příprava svátečního stolu, vystoupení dětí pro rodiče
- Činnosti vedoucí k identitě
- Hry s písmenky a obrázky – Co kam patří, co nepatří,
- Hry se slovy Říkej po mně, Přijela lodička do přístavu a přivezla hlásku..., míčová hra Co patří do vánoc, velikonoc...
Určování a pojmenování objektů, předmětů, Jaké jsou, Jaké to je velikost, barva, tvar, dotek, chuť, vůně
- Příprava na oslavy svátků
- Hry na téma rodina, přátelství, oslava doma
- Umíš se podepsat? Poznáš své jméno? – hry se jmény
- Práce – pracovní listy, skládání puzzle, konstruktivní a námětové hry, Grafomotorická cvičení
- Sloupec, řada – skládáme cukroví na plech
- Pečeme cukroví – rozvoj vnímání a jemné motoriky prstů a dlaně, koordinace oka a ruky
- Aktivit podporující sbližování dětí – příprava na oslavy, události, slavnosti, vánoční nadílka, Co mi přinesl Ježíšek, pozvání kamarádů na oslavu narozenin – rozhovory a vyprávění
- Hry a situace, kde se děti učí chránit nejen své soukromí a bezpečí, ale i druhých 🏠
Oslava narozenin
- Sportovní aktivity, účast dětí na kulturních akcích, vystoupeních, četba z Dětské Bible, nabídka činností vážící se k pochopení zvyků a tradic
- Pozorovat práci ostatních, vážit si jí, učit se hodnotit – výzdoba školy, města, obchodů apod. – přímé pozorování a společné rozhovory
- Učit se hodnotit své chování, říci po pravdě, zda zlobím či ne (sebehodnocení) - Přišel k nám Mikuláš, čert, anděl

INTEGROVANÝ BLOK

6) VÍLA ZVÍDALKA VYPRÁVÍ POHÁDKY

TEMATICKÝ CELEK

- Pohádku si zahrajeme, vesele se pobavíme
- Vyprávíme pohádku, že pes přeskočil hromádku
- Na papír si kreslíme, svět pohádek kouzlíme
- Pohádkové postavičky vykukují na dětičky

Charakteristika bloku:

Děti se společně s Vílou Zvídalkou pomocí příběhů a pohádek přenesou do jejich kouzelného světa, společně se vydáme na cestu s pohádkovými bytostmi, budeme je společně

poznávat, malovat, prožijeme s nimi mnoho nezapomenutelných zážitků a dobrodružství. Zjistíme, co je to zlo, co dobro a tvořivým způsobem a fantazií si zahrajeme divadla. Dramatizací se naučíme střídat role, kooperaci ve skupině, posilovat komunikativní kompetence a sounáležitost s ostatními.

5.6.1 Dítě a jeho tělo – oblast biologická

Očekávané výstupy

Fyzický rozvoj a pohybová koordinace

- zvládnout běžné způsoby pohybu, prostorovou orientaci
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb

Jemná motorika, koordinace ruky a oka

- zacházet s běžnými pomůckami, materiály

Sebeobsluha

- uplatňovat základní hygienické a kulturní návyky

Zdraví, bezpečí

- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí – chování na chodníku, silnici, v divadle

5.6.2 Dítě a jeho psychika – oblast psychologická

Očekávané výstupy

Jazyk a řeč

- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

Poznávací schopnosti

- vnímat pomocí všech smyslů
- naučit se nazpaměť krátké texty, záměrně si je vybavit
- vyjadřovat svou fantazii a představivost v činnostech dramatických
- částečně se orientovat v čase
- uvažovat, vyjádřit své myšlenky a úvahy
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

Sebepojetí, city a vůle

- umět říci ne v konkrétních situacích
- učit se hodnotit své osobní pokroky – sebehodnocení

- zachytit a vyjádřit své prožitky

5.6.3 Dítě a ten druhý – oblast interpersonální

Očekávané výstupy

Komunikace s dospělým

- navazovat kontakty s dospělým, dětmi
- chápat, že osobní odlišnosti jsou přirozené

5.6.4 Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní

Společenská pravidla a návyky

- utvořit si základní představu o společenském chování a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy i chovat

Kultura, umění

- zvládat dovednosti vokální i instrumentální
- vyjadřovat své představy v různých výtvarných činnostech

5.6.5 Dítě a svět – oblast environmentální

Poznatky, sociální informovanost

- vnímat, že svět je rozmanitý, má svůj řád

Adaptabilita ke změnám

- všimnout si dění v nejbližším okolí

Vztah k životnímu prostředí

- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Činnosti pro relaxaci, odpočinek
- Práce s korálky, drobným materiálem, práce s přírodninami apod.
- Přednes, dramatizace, recitace, zpěv, hra na rytmické a hudební (dětské) nástroje
- Poslech čtených i vyprávěných pohádek, sledování filmových či divadelních příběhů dle nabídky
- Výtvarné práce s dětmi

- Konstruktivní tvoření a stavění – kostky, nejrůznější druhy stavebnic
- Hry na rozvoj postřehu, vnímání, rozvoj smyslů, sluchové a zrakové paměti, smyslové hry
- Logické hry
- Činnosti podporující tvořivost, představivost, fantazii
- Sledování příběhu, pohádek obohacující citový život dítěte
- Učíme se pohádkové básničky, říkanky, také je budeme poslouchat
- Běžné verbální či neverbální aktivity dítěte s kamarádem či dospělým
- Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a pohybové hry, výtvarné hry apod.
- Četba, vyprávění a poslech pohádek, příběhů s estetickým obsahem a poučením
- Receptivní slovesné, literární, výtvarné, dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, sledování dramatizací pohádek)
- Činnosti podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, třibení vkusu, estetické vnímání (výzdoba ulic, obchodů, penzionů, chalup)
- Aktivity zaměřené k praktické orientaci v obci (vycházky do ulic, vycházky se záměrem sledovat stavby, přírodu, objekty)
- při pobytu venku si všimat změn v přírodě, v okolí: Co se změnilo? 📖 Angličtina Steeva Wattse – pravidelně 1x týdně

LOGOPEDICKÁ INTERVENCE V RÁMCI ŠVP

Komunikativní kompetence:

- 📖 souvislé vyjadřování
- mluvní pohotovost
- vyjádření myšlenek, pocitů
- naslouchat druhému a porozumět slyšenému, aktivní komunikace

Kompetence k učení:

- dítě se učí vědomě
- rozvoj volných vlastností a schopnosti soustředit se

Sociální a personální kompetence:

- získávat pozitivní pohled na svět a sebe samo 📖 vytvářet si názor

Kompetence k řešení problémů:

- učí se zvládat nové situace
- zvyšování sebedůvěry při rozhovoru

Kompetence občanská:

- učí se naslouchat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých
- učí se je hájit, respektovat práva druhých
- chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

5. 7. Dítě před třetím rokem

Dítě se stává svébytnou bytostí, uvědomuje si, vlastní já. Učí se najíst, napít, udržovat tělesnou čistotu, učí se oblékat. Dvouleté dítě je v nesmírně důležitém vývojovém období, kdy se režimu, hranicím a pravidlům teprve učí. A učí se individuálně – potřebuje doslova vést za ruku, navádět na to, co všechno se po něm bude chtít. Skupinové pokyny a vysvětlování nechápe. I jeho hra je individuální. Dvě dvouleté děti si sice dokážou hrát na pískovišti vedle sebe, ale jejich činnost ještě nemá charakter kooperace. Ta vzniká až po třetím roce věku a mateřská škola je ideálním prostředím k jejímu rozvoji.

1. Záměr vzdělávacího úsilí v oblasti:

1.1. Biologické

Stimulovat a podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte, podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu. Rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést ho ke zdravým životním návykům a postojům.

1.2. Psychologické

Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka. Poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity sebevyjádření.

1.3. Interpersonální

Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu.

1.4. Sociálně kulturní

Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje. Přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

1.5. Environmentální

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí. Vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.

Všechny sledované oblasti spolu úzce souvisejí a vzájemně se prolínají. Zajištění zdravého vývoje a prospívání dítěte probíhá v postupných etapách, kterými musí každé dítě projít.

Individuální výchovná péče o svěřené děti do tří let je zaměřena na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních hudebních, výtvarných schopností a kulturně

hygienických návyků přiměřených věku dítěte. Zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu na čerstvém vzduchu, spánku v odpovídajícím hygienickém prostředí a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.

Jednotlivé oblasti a očekávané výstupy

5.7.1. Dítě a jeho tělo:

Fyzický vývoj dítěte je ve dvou letech stále u osvojení dokonalého udržení rovnováhy, chůze je již jistá. Dítě se pouští do nebezpečných situací, vědomí nebezpečnosti není ještě na stejné úrovni s jeho fyzickými schopnostmi. Proto je třeba neustálý dohled. Postupně poznává vlastní tělo. Dovede pojmenovat jeho jednotlivé části. Zlepšuje se koordinace činností mezi očima a rukama.

Očekávané výstupy:

Sebeobsluha, samostatnost

- Používání WC s pomocí.
- Umyje si ruce samo, utře se.
- Na upozornění se vysmrká.
- Spolupracuje při oblékání a svlékání.
- Jí samo lžičkou.
- Napije se samo z hrnečku.

Hrubá motorika

- Dobře chodí.
- Dobře běhá.
- S oporou chodí ze schodů a do schodů.
- Krátkou chvíli se udrží na jedné noze.
- Skáče snožmo.
- Udělá několik kroků po špičkách.
- Skáče z malé výšky.
- Hraje si s míčem, kopne do míče.

Jemná motorika

- Střídavě používá obě ruce.
- Horizontálně řadí předměty k sobě.
- Staví věže.
- Skládá, rozebírá, ukládá předměty.
- Různě manipuluje s předměty.
- Zkouší malování prsty.

Spontánní kresba

- Čáranice

5.7.2. Dítě a jeho psychika

Ve dvou letech má dítě vybudovanou určitou úroveň nezávislosti, učí se mluvit, věnuje tomu mnoho času a energie. Učí se zachovávat hygienické návyky, to vyžaduje psychickou, intelektovou a citovou vyzrálou dítěte. Emoce jsou dost labilní, stává se velmi citlivé a milé. Rádo s něčím pomáhá, upíná se na drobné rituály. Začíná si osvojovat pravidla života ve skupině. Je schopné rozlišovat předměty podle barvy, tvarů, uspořádat nebo pojmenovat několik prvků. Zapojuje logické myšlení, začíná slůvkem „já“. Věty už mají správnou gramatickou strukturu a jsou mnohem srozumitelnější. Je dobré respektovat touhu po svobodě a přání dělat samo, to co je v jeho možnostech. Poskytnout mu pevné a bezpečné zázemí. Stanovit mu rozumné hranice. Je důležité být důsledným.

Řeč

Dítě se ptá na věci, opakuje jejich názvy. Zdokonaluje si paměť. Potřebuje dostatek času, aby se mohlo vyjádřit. Na konci období dítě klade mnoho otázek. Je vhodná doba na čtení poezie, na vymýšlení básniček a říkanek, na hry se slovy.

Očekávané výstupy:

Zrakové vnímání a paměť

- Třídí předměty podle pokynů.
- Řadí předměty podle pokynů.
- Porovnává předměty.

Řeč

- Pojmenuje některé věci na obrázku.
- Ukáže na obrázku činnost.
- Správně používá slova ano, ne.
- Má zájem o obrázkové knížky, příběhy.

Sluchové vnímání a paměť

- Dítě napodobuje hlasy zvířat na obrázku.
- Dítě opakuje, co slyší.
- Doplnuje jednotlivá slova ve verši.
- Naučí se krátké říkadlo.

5.7.3. Dítě a ten druhý

Ve hře je velká proměnlivost, ale silná zaujatost a radost, fragmenty z ní se stále opakují, vrací se k nim. Z manipulační hry se stává postupně hra konstruktivní, z napodobivé námětová. Hra v tomto věku buduje svět podle představ a fantazie. Dítě si rádo hraje převážně samostatně, není dobré ho omezovat nebo rychle překlenout, pozoruje hru druhých. V konstruktivních hrách postupně pojmenovává po dokončení své výtvořiny. Soustředěnost na činnost je krátká.

Očekávané výstupy:

Hra

- Staví z kostek.
- Hraje si s pískem.
- Zapojuje se do pohybových her.

5.7.4. Dítě a společnost

V období po dosažení dvou let je dítě po všech stránkách tvorem společenským. Začíná se ve společnosti ostatních dětí cítit dobře. Má rádo kontakt s vrstevníky a vyhledává je. Ještě si neumí dobře počínat ve vztazích. Dítě si vytváří jen krátkodobé a často konfliktní vztahy. Rádo vyhledává společnost dospělých a chce se zapojovat do jejich činností. Ke konci období se míra konfliktů snižuje a zlepšuje se vyjadřování.

Očekávané výstupy:

Sociální dovednosti

- Dokáže se odloučit od matky.
- Napodobuje správné společenské chování – pozdravit, poděkovat.
- Porozumí běžným pokynům.

5.7.5. Dítě a svět

Dítě přirozeně pozoruje blízké prostředí a život v něm, učí se zacházet s předměty, se kterými se setkává. Je třeba vysvětlovat dítěti, co se děje ve světě, který ho obklopuje, pomocí jednoduchých vět. Neomezovat se jen na pojmenování věcí, ale také vyprávět, k čemu slouží, jak se s nimi zachází. Říkat dětem přesné názvy zvířat, rostlin apod.

Očekávané výstupy:

- Orientuje se ve známém prostředí.

Závěr

Všechny činnosti musí být organizovány a vedeny s ohledem na odlišnost této věkové skupiny a přihlíženo k potřebám dvouletých dětí. Prioritou je vytváření vhodného, příjemného, klidného a motivujícího prostředí, podmínek pro rozvoj vědomostí, dovedností a návyků.

6. DOPLŇUJÍCÍ PROGRAMY, PROJEKTY A DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY

- Plavecký výcvik pro děti 5-6leté
- Logopedické chvílky – v průběhu celého dne v rámci výchovně vzdělávací činnosti
- Mikulášská nadílka
- Pečeme perníčky, cukroví
- Vánoční tvoření – výroba dárečků k vánocům pro rodiče
- Vánoční jarmark pro rodiče spojená se společným posezením
- Jarní tvoření a posezení s rodiči
- Beseda s policií ČR – v rámci primární prevence
- Dětský den
- Návštěva divadelních představení u nás ve škole za spolupráce se ZŠ v Peci pod Sněžkou – společné akce
- Divadelní představení v Trutnově – divadlo UFFO
- Výlety pro děti MŠ – dle možností
- Masopustní dopoledne – tradice a zvyky s výrobou masek
- Jízda výletním vláčkem po okolí Pece pod Sněžkou
- Spolupráce s místními hasiči a horskou službou- exkurse
- Další výlety a exkurse se budou odvíjet od příležitostí a nabídek vázících se k naplňování cílů předškolního vzdělávání, které budou v souladu s RVP PV
- Spolupráce s DOMEM POD JASANEM

7. EVALUACE

Evaluační plán:

Evaluace a autoevaluace vychází z:

- pozorování dítěte
- rozhovoru s rodiči
- rozhovorů a rozborů výchovně vzdělávací činnosti, naplňování cílů, souladu TVP – ŠVP – RVP PV při pedagogických radách a rozhovorech obou učitelek
- hospitační činnosti vedoucí učitelky

Cílem evaluačního systému je samotné dítě, jeho rozumový a osobnostní vývoj a spokojený pobyt v mateřské škole. Je to cílevědomý proces, který slouží k systematickému posuzování stanovených cílů podle daných kritérií v jednotlivých oblastech výchovy a vzdělávání. Řízení školy a koncepci školy, reprezentaci školy. Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba pro další zkvalitňování práce školy.

Předpokladem pro kvalitní a objektivní hodnocení je:

- uvědomění si daných nedostatků
- pojmenování konkrétních nedostatků

- komunikace v rámci učitelského sboru, pedagog – rodič, pedagog – dítě
- uplatnění a realizace vhodných a účinných postupů k nápravě nedostatků či ve vylepšení pedagogické a výchovně vzdělávací práce (způsob nápravy)

Oblasti pro vyhodnocování:

7.1 Oblast výchovy a vzdělávání:

Soulad ŠVP s RVP PV

Soulad TVP s ŠVP

Cíl:

- naplňováním filozofie školy přispívat k vytváření příjemné atmosféry, zdravého a podnětného prostředí pro děti, pedagogy a rodiče
- vhodnými metodami a formami práce přispívat k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí dětí a tím je dostatečně a kvalitně připravit ke vstupu do základní školy s přihlédnutím k individuálním věkovým a rozumovým zvláštnostem a možnostem každého dítěte
- naplňování cílů jednotlivých integrovaných bloků
- při vzdělávání dětí respektovat jejich věkové a individuální zvláštnosti, uplatňovat individuální přístup
- výsledky pozorování používat jako podklad pro přehled o rozvoji dítěte
- hodnotit spolupráci a spoluúčast s rodiči

Čas: 2krát ročně

Nástroje:

- Přehledy o rozvoji dítěte
- Fotodokumentace na webových stránkách školy, nástěnce
- Pedagogické rady
- Autoevaluace pedagogů
- Záznamy o hospitaci
- Vzájemné konzultace mezi pedagogy, mezi pedagogy a rodiči **Kdo:** Učitelky

7.2 Oblast uplatňování metod, postupů a forem práce – vzdělávací proces

Cíl:

- Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávacího a výchovného procesu z hlediska používání metod, forem práce s cíli ve ŠVP

Čas: průběžně

Nástroje:

- Vzájemné hospitace
- Konzultace učitelek

- Uplatňování poznatků a vědomostí získaných na seminářích, četbou a studiem odborné literatury
- Pedagogické porady
- Diagnostika dětských prací a pracovních listů

Kdo: Učitelky

7.3 Oblast individuálního vývoje každého dítěte, naplňování individuálních potřeb dítěte:

Cíl:

- Hodnotit individuální pokroky jednotlivých dětí v rámci výchovně vzdělávacího procesu

Čas: Průběžně dle potřeby nebo leden a červen

Nástroje:

- Diagnostika dětských prací, pracovních listů, u předškolních dětí 5-6letých v posledním roce před zahájením povinné školní docházky sešit Grafomotorická cvičení
- Cílená pozorování
- Záznamy do archů dle kritérií – na základě vyhodnocování pokroků u dítěte v oblasti vzdělání a výchovy
- Stanovená opatření dle potřeby
- Konzultace s rodiči

Kdo: Učitelky

7.4 Oblast evaluace jednotlivých integrovaných bloků

Cíl:

- vyhodnotit naplňování stanovených cílů v rámci vzdělávací, stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci integrovaného bloku

Čas: vždy po skončení integrovaného bloku

Nástroje:

- Konzultace mezi učitelkami
- Případné záznamy do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči

Kdo: Učitelky

7.5 Oblast evaluace tematického celku

Cíl:

- zhodnotit soulad témat s integrovaným blokem v rámci vzdělávací nabídky
- prověřit naplňování cílů, případné závěry a opatření

Čas: 1krát za týden

Nástroje:

- Záznam do TVP
- Konzultace učitelek
- Fotodokumentace
- Pedagogické rady **Kdo:** Učitelky

7.6 Oblast spolupráce s rodiči

Cíl:

- Cílevědomé, důsledné, opakované a soustavné působení na dítě za vzájemných a pravidelných konzultací s rodiči, za spolupráce s nimi o rozumovém a tělesném vývoji dítěte

Čas: průběžně

Nástroje:

- Individuální rozhovory a vzájemné konzultace s rodiči
- Portfolio dítěte
- Písemné záznamy o pozorování dítěte, jeho pokroky v oblasti vzdělávání a výchovy
- Mimoškolní akce za spolupráce rodičů
- školní fotograf ze strany rodičů, umístění fotodokumentace ze školních i mimoškolních akcí na webových stránkách školy

Kdo: učitelky

7.7 Oblast spolupráce se ZŠ zřizovatelem

Cíl:

- vzájemné prohloubení spolupráce
- spoluúčast na akcích školy
- návštěvy ve škole

Čas: průběžně během roku a dle možností a příležitostí

Nástroje:

- vzájemné přátelské rozhovory, konzultace, společná sezení, porady, webové stránky
- vystoupení dětí pro veřejnost - vítání občánků
 - program pro důchodce
 - společné výlety, divadelní představení se ZŠ

Kdo: učitelky, ředitelka školy

7.8 Oblast osobnostního rozvoje pedagogů

Cíl:

- uplatnění nových poznatků ze seminářů, školení, sebevzdělávání, studií apod. ve vlastní práci, v autoevaluaci vlastního výchovně vzdělávacího procesu

Čas: průběžně

Nástroje:

- účast na seminářích, školeních

- vzájemná konzultace mezi učitelkami
- studium knih, odborných časopisů, literatury
- hospitace

Kdo: učitelky

7.9 Oblast personální

Cíl:

- zhodnotit personální podmínky
- kvalifikovanost pedagogů
- efektivita personálního zabezpečení provozu MŠ

Čas: červen

Nástroje:

- průběžné vzdělávání pedagogů – klást důraz na efektivitu a na kvalitu vzdělávání
- hospitační činnost
- pedagogické a provozní porady

Kdo: vedoucí učitelka, ředitelka MŠ a ZŠ

7.10 Oblast materiálního vybavení školy

Cíl:

- zhodnocení materiálních podmínek školy
- prostory pro MŠ, vybavení tříd, tělocvičny, školní zahrady
- didaktické pomůcky, hračky, vybavení materiálem pro výtvarnou a rukodělnou činnost

Čas: listopad, červen nebo během roku dle potřeby a možností

Nástroje:

- záznamy z provozních a pedagogických porad
- záznamy z kontrolních činností
- jednání se ředitelkou školy

Kdo: vedoucí učitelka MŠ, ředitelka MŠ a ZŠ

8.0 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka a s odlišným mateřským jazykem je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

- před nástupem dítěte do mateřské školy schůzka s rodiči a zjištění informací o dítěti – správná výslovnost jména, alergie, zájmy apod., v případě potřeby zajištění tlumočnicka
- společně s rodiči nastavení vhodného průběhu adaptace, příprava obrázkového denního režimu a komunikačních kartiček
- příprava dětí na nástup nového kamaráda s odlišným mateřským jazykem
- jazyková podpora v rámci běžných činností, nápodobou a kontaktem s vrstevníky, komentování činností
- v povinném předškolním roce vzdělávání je příprava v českém jazyce (počet dětí ve třídě 1-3), 4 a více dětí – ředitel zřizuje skupinu pro jazykovou přípravu
- na základě doporučení ŠPZ tvorba IVP nebo doporučených podpůrných opatření Výukové materiály pro děti s OMJ v MŠ
- KIKUS kartičky
- Materiály KIKUS
- Pracovní listy pro nečtenáře Nečtu, nepíšu, učím se česky – Petra Lacinová 1, 2, 3, 4, 5
- S Fidem umím česky hned – Mgr. Mirka Černá, Mgr. Tereza Kortusová
- Velká kniha českých slov – Pavlína Šamalíková
- dále doporučujeme logopedické pomůcky a pexesa.
- Přizpůsobení vybavení MŠ, herního i didaktického materiálu (vícejazyčné knihy, hračky odrážející multikulturní charakter naší společnosti), který podporuje jazykový rozvoj dětí a vnímavost pro kulturní rozmanitost. Uzpůsobení vybavení každé třídy Další vzdělávání pedagogů v oblasti vzdělávání dětí s OMJ: · <https://www.inkluzivniskola.cz/seminare-pro-pedagogy> · <https://www.nidv.cz/vzdelavaci-programy> · <http://inbaze.cz/seminare-pro-pedagogicke/> Doporučená literatura:
- Děti s odlišným mateřským jazykem v mateřských školách (META, o. p. s.)
- Nápadníček aktivity pro MŠ (META, o. p. s.)
- Začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem do mateřských škol (Inbáze, z. s.)
- Začínáme učit češtinu pro děti-cizince – předškolní věk (AUČCJ, z. s.).

V Peci pod Sněžkou, dne: 2. 9. 2024